

Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

Nummer

Contact en vragen via

Eva van der Bruggen (Texel)

Portefeuillehouder(s):

1. **Dhr. J. Vlaming (T)**
2. Mw. M. van Gent (HK)
3. Dhr. T. Biersteker (DH)
4. Dhr. S. van der Veek (S)

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
04-06-2020	12-05-2020

Onderwerp
Zienswijze jaarstukken 2019 en begroting 2021 GGD Holland Noorden

Voorgesteld advies
De RRN adviseert de raden kennis te nemen van de Jaarstukken 2019 en begroting 2021 van GGD Hollands Noorden en de bijgaande (gezamenlijke) zienswijze af te geven op de Jaarstukken 2019, met daarin samengevat de volgende punten:" 1. De raad ondersteunt de voorgestelde resultaatbestemmingen algemene reserve, egaliseringsreserve Rijksvaccinatieprogramma en extra toevoeging algemene reserve. De voorgestelde vorming van een bestemmingsreserve Corona ondersteunt de raad niet en verzoekt de GGD om het resterende positieve saldo terug te laten vloeien naar de deelnemende gemeenten. De raad verzoekt hiervoor de verdeelsleutel te hanteren die geldt voor de algemene bijdrage gemeenten.¹ 2. De raad verzoekt de GGD om alles in het werk te stellen om vanaf de jaarrekening 2021 een goedkeurende verklaring voor getrouwheid én rechtmatigheid te ontvangen. Onderstaande zienswijze af te geven over de begroting 2021 GGD HN 1. De raad verzoekt de GGD om een definitie op te stellen voor het maatschappelijk effect en de beschrijvingen van het maatschappelijk effect in de begroting 2021 hierop aan te passen en vanaf de verantwoording 2020 gebruik te maken van de maatschappelijke effecten onderbouwd met monitorinformatie uit gezondheidsonderzoeken.

¹ Gemeente Schagen neemt met betrekking tot deze zienswijze een afwijkend standpunt in. Voor nadere toelichting zie pagina 6 'Resultaatbestemming'.

Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

2. De raad verzoekt de GGD om in het aangekondigde meerjarenbeleidsplan een relatie te leggen met de P&C documenten, een onderscheid te maken tussen GR taken en aanvullende diensten en ook de prestatie-indicatoren te vermelden.
3. De raad merkt op dat voor het jaar 2021 geen toevoeging van €180.000,- aan de algemene reserve nodig is, indien bij het vaststellen van de jaarrekening 2019 de algemene reserve versneld wordt aangevuld tot het maximum van 2,5% van de exploitatielasten. De raad verzoekt dit positief begrote resultaat in mindering te brengen op de algemene bijdrage van gemeenten voor het jaar 2021.

Wettelijke grondslag

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is opgenomen dat de gemeenschappelijke regelingen (GR-en) voor 15 april de jaarrekening over het voorafgaande jaar en de begroting voor het komende jaar bij de deelnemers aan deze regeling moeten indienen. In de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019) is vastgesteld dat de deelnemer i.c. de gemeente 10 weken de tijd heeft om haar zienswijze kenbaar te maken aan de GR. Het dagelijks bestuur van de GR GGD Hollands Noorden heeft de jaarstukken 2019 en de begroting 2021 toegezonden.

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 14 april 2020 de jaarstukken 2019 en begroting 2021 van de GGD Hollands Noorden ontvangen. Tot 25 juni 2020 kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de RRN te doen.

Kern van de zaak

De GGD Hollands Noorden heeft voor 2019 de jaarstukken en voor 2021 de begroting opgesteld. De gemeenten kunnen een zienswijze indienen. Regionaal is de afspraak om dat gezamenlijk te doen via de RRN.

Openbaarheid documenten

Ja

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:

Griffier

Voorzitter

Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

Aanleiding voor en korte toelichting bij het advies

De zienswijze is opgesteld door en voor de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland. De stukken van de GGD Hollands Noorden worden samen met de stukken van de andere gemeenschappelijke regelingen in de regionale raadscommissie besproken.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect

Een goede uitoefening van de wettelijke taken waar de GGD Hollands Noorden namens de gemeenten uitvoering aan geeft.

De doelstelling van de GR GGD Hollands Noorden is:

Het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. Uitvoeringstaken

1. De GGD Hollands Noorden voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid, alsmede taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen.
2. Bij unaniem besluit van het Algemeen Bestuur kunnen taken worden opgedragen.

De huidige GR taken zijn:

- Basistaken jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar en prenatale voorlichting (zie programma jeugd);
- Infectieziektebestrijding, inspectie, hygiëne en medische milieukunde (zie programma infectieziektebestrijding);
- Forensische geneeskunde en GGD Rampenopvangplan (zie programma kwetsbare inwoners);
- Epidemiologie, collectieve gezondheidsbevordering en ondersteuning gezondheidsbeleid (zie programma onderzoek, beleid & preventie) .

Zie voor een meer uitgebreide beschrijving van doelen en taken de betreffende programma's in hoofdstuk 1.1 en bijlage 8 bij de jaarstukken 2019 of in bijlage 6 bij de begroting 2021.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)

De gemeenten in NHN staan samen garant voor de financiële resultaten van de GGD Hollands Noorden. Naast een goede uitoefening van de wettelijke taken is een gezonde financiële huishouding van belang. Hierop wordt met deze zienswijze gestuurd. Voor een nadere toelichting zie de onderbouwing bij het advies op de jaarstukken 2019 en de begroting 2021.

Alternatieven (incl. argumenten)

Het is mogelijk geen regionale afgestemde zienswijze in te dienen.

Gevolgen algemene middelen en begroting

De begroting van de GGD Hollands Noorden verschijnt vroeg in het jaar. Dit stelt de deelnemende partijen in staat om de kosten voor de uitvoering van taken in de eigen begroting op te nemen.

Indien het AB van de GGD Hollands Noorden instemt met de jaarrekening en het daarmee samenhangende besluit resultaatbestemming wordt er een bedrag van €284.000 gerestitueerd aan de deelnemers naar verhouding van de verdeelsleutel algemene bijdrage gemeenten. Zie ook artikel 27 en 29 GR GGD en artikel

R e g i o n a l e R a a d s c o m m i s s i e N o o r d k o p

Advies aan de gemeenteraden

3 FUGR.

Dekking: n.v.t.

Toelichting: Zie hierboven.

Communicatie

Op basis van het regionale raadsadvies wordt in de lokale gemeenteraden een besluit genomen over de stukken. De coördinerend gemeente stuurt de regionale zienswijze aan het DB van de GGD Hollands Noorden. Zij zullen aan uw raad een reactie sturen.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief jaarstukken 2019 GGD Hollands Noorden
2. Jaarstukken 2019 GGD Hollands Noorden
3. Toetsingsformulier jaarstukken 2019 GGD Hollands Noorden
4. Aanbiedingsbrief bij de Programmabegroting 2021 GGD Hollands Noorden
5. Programmabegroting 2021 GGD Hollands Noorden
6. Toetsingsformulier bij Programmabegroting 2021 GGD Hollands Noorden

Advies aan de gemeenteraden

Onderbouwing Advies bij de jaarstukken 2019

Beoogd resultaat

Zie pagina 3 van dit voorstel.

2019

Het jaar 2019 stond voor de GGD in het teken van het op orde brengen van de basis en de speerpunten per programma. Onder meer is de GGD gestart met voorbereidingen op de invoering van de Omgevingswet en de Wet verplichte Geestelijke gezondheidszorg. In de jaarstukken 2019 is bij de speerpunten nog geen onderscheid gemaakt tussen GR taken en aanvullende diensten (voor gemeenten/derden). In 2019 is de uitvoering van het RVP onder gemeentelijke verantwoordelijkheid gekomen en uitgevoerd door de GGD.

Aanvullende diensten voor gemeenten

Naast de GR taken heeft de GGD in het kader van aanvullende diensten aan de gemeente de volgende taken uitgevoerd:

- Opvoedondersteuning
- Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ)
- Prostitutiezorg
- Toezicht/handhaving Kinderopvang
- Lijkschouwingen
- Veilig Thuis

Bijlage 2 biedt een overzicht van gerealiseerde opbrengsten per gemeente voor aanvullende dienstverlening.

Doeltreffendheid

De aanbiedingsbrief bij de jaarstukken laat een totaal overzicht zien van de belangrijkste kwantitatieve resultaten op kerntaken. Hieruit blijkt dat de GGD haar GR taken heeft uitgevoerd. Hoofdstuk 1.1. beschrijft de doelstellingen en resultaten op speerpunten per programma. In totaal waren er 24 speerpunten, waarvan de bijbehorende beoogde resultaten, geheel gedeeltelijk of niet gerealiseerd zijn. In de zienswijze over de jaarstukken 2018 is verzocht om in de verantwoording 2019 inhoudelijke kengetallen (effectindicatoren) toe te voegen. In de jaarrekening 2019 beschrijft de GGD het maatschappelijk effect veelal middels interne resultaten. Echter, het maatschappelijke effect bestaat ook uit de effecten op de samenleving. Deze zijn niet in de jaarrekening 2019 opgenomen. Met de voorgestelde zienswijze wordt de GGD gevraagd om in de jaarrekening 2020 de maatschappelijke effecten op de samenleving te verantwoorden.

Nieuw in de verantwoording is het overzicht "Jaarrekening in één oogopslag". Dit overzicht geeft informatie over het werkgebied, de governance en het financiële resultaat. Het geeft echter geen kwantitatieve of kwalitatieve informatie over de dienstverlening.

Risico's

In de aanbiedingsbrief bij de jaarstukken is opgenomen dat zich in 2019 geen risico's hebben voorgedaan en dat de algemene reserve niet is aangesproken.

N.B. In de kadernota 2021 werd voorgesteld om een bestemmingsreserve voor de ICT-agenda 2020-2023 te vormen van € 750.000 om de noodzakelijk investeringen op te vangen. Zo werd gesteld dat er een steeds groter belang is van de goede verwerking met ICT-middelen om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen. Door een aantal (maatschappelijke) ontwikkelingen is het volgens de GGD nodig te investeren in informatiebeveiliging en privacybescherming. In de verantwoording 2019 is dit bestemmingsreserve niet terug te vinden, maar het is aannemelijk dat de behoefte om de ICT situatie te verbeteren zich in de toekomst nogmaals zal voordoen.

Advies aan de gemeenteraden

Rekeningresultaat 2019

Het resultaat van de jaarrekening 2019 bedraagt €1.373.096. De GGD meldt dat dit positieve resultaat overwegend incidenteel van aard is.

Resultaatbestemming

Het dagelijks bestuur van de GGD stelt voor het positieve resultaat van € 1.373.000 te bestemmen voor toevoegingen aan de egaliseringsreserve RVP (€ 164.000), de algemene reserve (€ 925.000) en een bestemmingsreserve Corona (€ 284.000).

In de voorgestelde zienswijze is opgenomen niet in te stemmen met bestemmingsreserve Corona. Deze zienswijze wordt gedeeld door drie gemeenten, te weten: de gemeenten: Hollands Kroon, Texel en Den Helder. De gemeente Schagen neemt met betrekking tot deze zienswijze een afwijkend standpunt in en stemt wel in met het vormen van een bestemmingsreserve Corona á € 284.000.

Het is voorstelbaar dat de Coronasituatie (vanaf 2020) financiële risico's met zich meebrengt. De compensatieregeling voor gemeenten voor de te maken Coronakosten wordt nog bekend gemaakt vanuit het Rijk. Het is van belang dat de GGD inzichtelijk maakt wat Corona haar extra heeft gekost. Dit kan de GGD dan aan de gemeenten doorberekenen, waarbij de gemeente (een deel van) de kosten kan declareren bij het Rijk. Als kosten niet inzichtelijk zijn gemaakt, kan de gemeente deze ook niet declareren. Echter, als de GGD bepaalde Coronakosten meteen compenseert vanuit een reserve, is het voor de gemeenten niet meer inzichtelijk welke kosten er gemaakt zijn en welke kosten de gemeente had kunnen declareren bij het Rijk. Ofwel als de GGD een deel van de kosten opvangt middels een reserve, moet dat geen argumentatie zijn om niet alle kosten in beeld te brengen. Het is dus van belang dat er goede afspraken met de GGD gemaakt worden om alle Corona-gerelateerde kosten in beeld te brengen en niet alleen de kosten die buiten een reserve vallen.

Een afzonderlijke behandeling van eventuele extra kosten in verband met de Coronasituatie heeft de voorkeur boven het afwijken van de FUGR bij het vaststellen van de programmaverantwoording 2019. Het voorstel is het resterende resultaat van € 284.000 terug te laten vloeien aan de deelnemende gemeenten. Dit sluit aan bij de motie Lind doctrine van de gemeente Alkmaar en de intentie van enkele andere gemeenten in hun zienswijze over de Kaderbrief 2021 GGD HN. Het resultaat 2019 is opgebouwd uit het resultaat op verschillende programma's. De baten van deze programma's zijn op diverse bijdragen gebaseerd. Om de administratieve uitvoering van terugbetaling eenvoudig te houden is het voorstel hiervoor de verdeelsleutel algemene bijdrage gemeenten te hanteren. Zie ook artikel 27 en 29 GR GGD en artikel 3 FUGR.

Doelmatigheid

De jaarrekening laat een totaaloverzicht van baten en lasten per programma zien ten opzichte van de oorspronkelijke begroting en de begroting na de 1^e en 2^e wijziging (zie pagina 65). De aanbestedingsbrief laat een totaal overzicht zien van de belangrijkste kwantitatieve resultaten op kerntaken. In de verantwoording 2019 is per programma een productrealisatie opgenomen. Daarnaast zijn beoogde resultaten op de speerpunten 2019 verantwoord. Ook zijn autonome ontwikkelingen vermeld in de programmaverantwoording. Het geheel is gerealiseerd binnen de gestelde financiële bestuurlijke kaders.

Controleverklaring

Er is een goedkeurende verklaring afgegeven over getrouwheid en een oordeelsonthouding over rechtmatigheid ten aanzien van de navolging van de aanbestedingsrichtlijnen. (zie pagina 83 in de programmaverantwoording 2019). In de aanbestedingsbrief schrijft de GGD dat de laatste dossiers in 2020 en 2021 worden opgelost.

Advies aan de gemeenteraden

Onderbouwing Advies bij de begroting 2021

Doelstellingen begroting 2021

De in de kaderbrief genoemde doelstellingen komen deels terug in de begroting 2021.

Naast de hoofddoelstelling, worden in de Kaderbrief genoemd:

1. 'Health in All Policies' als kapstok gebruiken voor de werkzaamheden.
2. De huidige programma indeling omzetten naar één GGD programma met focuslijnen, waarbij het onderscheid tussen GR-taken en aanvullende diensten inzichtelijk blijft.
3. Een dashboard ontwikkelen met daarin de documenten van de P&C-cyclus.
4. De stuurinformatie van Veilig Thuis verder uitbouwen.

Ad1. 'Health in All Policies' komt terug in taken en missie (pagina 8) en in de focuslijnen (pagina 14).

Ad2. Er is één GGD programma met vier focuslijnen (pagina 14). De focuslijnen zijn:

- Gezond opgroeien
- Gezond ouder worden
- Meedoen naar vermogen
- Gezonde leefomgeving

De GGD maakt onderscheid tussen GR-taken en aanvullende diensten (o.a. in hoofdstuk 2 en bijlage 1 en 7).

Om te kunnen dienen als basis voor beleidsverantwoording is meer transparantie gewenst. Financieel is een duidelijk onderscheid tussen GR-taken en aanvullende diensten opgenomen (pagina 40). Er is geen financiële informatie per focuslijn in de begroting. Als vervolg op de focuslijnen kondigt de GGD een meerjarenbeleidsplan met een financiële paragraaf aan (pagina 11).

Ad 3 en 4. Deze doelstellingen komen niet terug in de begroting.

In bijlage 7 (pagina 60) worden twee van de drie W-vragen beantwoord: Wat willen we bereiken? En Wat gaan we daarvoor doen? Voor de derde vraag Wat mag het kosten? zie pagina 40.

Naar aanleiding van de zienswijzen op de Kaderbrief 2021 is de voorgestelde bestemming van het resultaat 2019 uit de Kaderbrief verwijderd. De begroting sluit financieel aan op de vastgestelde Kaderbrief.

Meerjarenperspectief 2021-2024

Voor de jaren na 2021-2024 voorziet de GGD geen grote inhoudelijke wijzigingen. Het meerjarenperspectief is gebaseerd op bestaand beleid en het financieel herstelplan 2018.

Financiële bijdrage gemeente

In de begroting zijn de bijdragen per deelnemer opgenomen (pagina 45).

Begroting 2021 Bedragen x €1000	Den Helder	Schagen	Hollands Kroon	Texel
Algemene bijdrage GR taken	1085	896	933	262
JGZ 0-4 jaar	664	593	632	152
JGZ 12-18	45	40	42	10
Huisvesting JGZ	128	102	138	37
Rijksvaccinatieprogramma	103	85	92	21
Totaal	2025	1715	1838	482

Dit komt overeen met wat in de kadernota 2021 is opgenomen. Een geringe afwijking is het gevolg van geactualiseerde inwonersaantallen per 1-1-2020.

Indexering

Advies aan de gemeenteraden

De begroting 2021 is conform de vastgestelde kaderbrief geïndexeerd.

Risico's

Voor een totaal van €750.000 zijn als risico's opgenomen (zie pagina 27):

- Minder opbrengsten medische zorg arrestanten
- Minder opbrengsten aanvullende diensten jeugdgezondheidszorg
- Effecten herziening functiewaardering door hogere inschalingen
- Zelforganisatie
- Toename meldingen Veilig Thuis
- Inhuur 10 externe medewerkers Veilig Thuis

Wij zien dat maatregelen worden genomen. Indien het algemeen bestuur instemt met de versnelde opbouw van de algemene reserve bij resultaatbestemming 2019 is de algemene reserve toereikend indien risico's optreden. De risico's die gepaard gaan met de Coronasituatie zijn buiten beschouwing gelaten.

Kanttekening

De begroting 2021 sluit met een positief saldo van € 180.000, waarmee in overeenstemming met het financieel herstelplan het eigen vermogen van de GGD verder wordt opgebouwd. Indien het algemeen bestuur conform de zienswijze besluit is de begroting sluitend en verminderen de deelnemersbijdragen.